

OBSAH.

	Strana
Předmluva	1
Úvod	3—10
I. Metodické zásady	5—6
1. Základní these	5
2. Metodické zásady	5
3. Úkol	6
II. Přehled slovosledných motivů	7—10
Jednotlivé polohy přívlasků	11—181
I. Poloha determinativní	13—42
Přehled	13—16
Doklady	16—42
I. Vztah k představě substantivní	16
A. Atribut neshodný	16
1. Genitiv posesivní	16
Anteposice genitivu posesivního	17
2. Genitiv explikativní	18
3. Genitiv subjektivní a objektivní	18
A. Genitiv subjektivní	18
B. Genitiv objektivní	19
Anteposice genitivu subjektivního a objektivního	20
4. Dativ, instrumentál a pád předložkový	21
Anteposice předložkového pádu	22
B. Atribut shodný	23
1. Adjektiva na -ív, -ova, -ovo	23
2. Pán	24
3. Adjektiva na -í	24
4. Adjektiva na -ový	24
5. Adjektiva na -ský	25
A. Postposice	25
B. Anteposice	25
6. Adjektiva na -ní	33
7. Adjektiva na -ný (denominativní)	35
8. Adjektiva na -atý, -itý (hojnost věcí)	35
II. Vztah k představě verbální	36
A. Adjektiva slovesná	36
1. a) Adjektiva na -cí	36
b) Adjektiva na -lý	36
c) Adjektiva na -ný	36
d) Adjektiva na -tý	37
2. Distinkce časovým určením	37
3. Parenthetické určením	38
4. Anteposice	39

	Strana
B. Adjektiva participiálního významu	40
1. Adjektiva na -vý	40
2. Adjektiva na -ný	40
3. Adjektiva na -tý	41
4. Adjektiva významu -bilis	42
II. Poloha distinktivní	43—54
Přehled	43—46
Doklady	46—54
A. Distinkce adjektivem	46
1. Obecně	46
2. Určení substantiva „lid“	47
3. Právníké termíny	48
4. Určení vlastních jmen	48
5. Určení látková	48
B. Distinkce substantivem (aposice)	48
I. Aposice těsně připojená	48
A. Jméno osobní	48
B. Jméno neosobní	50
II. Několik aposicí těsně připojených	51
III. Aposice volně připojená	52
A. Výrazem určeným jest jméno obecné	52
B. Výrazem určeným jest jméno vlastní	53
III. Poloha sémantémová	55—56
Přehled	55
Doklady	55—56
IV. Poloha emocionální	57—75
Přehled	57—59
Doklady	59—75
1. Vlastnost, vyjádřená adjektivem, způsobuje city libé	59
2. Vlastnost, vyjádřená adjektivem, způsobuje city nelibé	64
3. Adjektiva vyjadřují pojmy kvantitivy, dimense, intensity	67
4. Ostatní emocionální adjektiva	69
A. Adjektivum dostává emocionální význam z kontextu	69
B. Adjektivum obsahuje tertium comparationis v metaforickém výrazu	70
C. Emocionálnost se zesiluje	70
5. Číslovky základní a druhoé	72
6. Genitiv partitivní	73
V. Poloha relativně atrakční	76—107
Přehled	76—77
Doklady	77—107
1. Přívlástek obsahuje odkaz	77
Ten	77
Tento	83
Kterýžto	85
Onen	85
2. Přívlástek obsahuje srovnání	86
a) Ztotožnění, rozdíl	86
Týž	86
Jeden a týž, takovýž, jednotejný	87
Sám	87
Jiný	87
Zvláštní, cizí, ne svůj, rozdílný, ne jednotejný, rozličný	89
Vlastní	89

	Strana
b) Podobnost	90
Tak + adjektivum	90
Takový	90
Nápodobný, podobný	93
c) Srovnání s úhrnem představ, ke kterému patří představa základní	93
a) Srovnání kvantitativní (poměr k celku)	93
*Veš	93
Vešken, všecek	94
Všeliký, všelijaký	95
Plný, celý	95
Každý	95
Jeden každý, kterýžkoli, jaký(ž)koli	96
Žádný	96
Některý	97
β) Srovnání kvalitativní	100
Komparativy a superlativy	100
d) Vztah v kategorii	102
a) času	102
I. Přešlý	102
již vzniklý	103
II. Budoucí	103
Přítomný	104
III. 1. Poslední, konečný	104
2. Prvotní, začatý	104
3. Onehdejší, nyníjší	105
β) místa	105
Zadní, svrchní, okolní, blízký	105
3. Číslovky řadové	105
VI. Poloha antithematická	108—116
Přehled	108—110
Doklady	110—116
1. Adjektivum je funkčně predikátem:	110
a) substantivum se vyjímá z předcházejícího obsahu	110
b) substantivum předjímá následující obsah („věc“)	113
2. Substantivum je t. zv. vedlejším thematem, ...	114
a) určuje vztah, v němž platí vlastnost, vyslovená adjektivem	114
b) uvádí příslovečné určení	115
VII. Poloha konstruktivní	117—122
Přehled	117—118
Doklady	118—122
1. Důvod	118
2. Přípustka	119
3. Stupňování	120
a) Zdůraznění substantivní představy	120
b) Zesílení neurčitou číslovkou	120
c) Zesílení výčtem druhů	120
4. Omezení	121
VIII. Poloha parenthetická	123—127
Přehled	123—124
Doklady	124—127
A. Vysvětlení	124
1. aposicí	124
2. připomenutím čtenáři, že věc zná	126

	Strana
B. Úsudek o faktu se stanoviska autorova	126
C. Ostatní případy	127
1. Vlastnost adjektivem vyslovená jest dána již souvislostí a vyjadřuje se pleonasticky	127
2. V aposici jest detail, nemající pro souvislost významu	127
IX. Poloha limitující	128
X. Poloha paralelně atrakční	129—131
Přehled	129—130
Doklady	130—131
A. Obecně	130
B. Formulkovitá pojmenování	130
XI. Poloha subsekutivní	132—137
Přehled	132—133
Doklady	133—137
A. Emocionální anteposice substantiva	133
1. Adjektiva libosti a nelibosti	133
2. Adjektiva kvantity, dimense a intensity	135
B. Paralelně atrakční anteposice substantiva	136
XII. Vlivy rytmu a snahy o libozvuk	138—140
XIII. Cizí vlivy	141—142
XIV. Některá zájmena zvláštní	143—164
A. Zájmena přívlastňovací	143
1. Svůj	143
2. Můj, tvůj, náš, váš	151
3. Jeho	152
4. Jich	157
5. Jejich	161
6. Její	161
B. Zájmena tázací a vztažná	161
C. Zájmena neurčitá	162
1. Nějaký	162
2. Jaký 3. Jakýs 4. Jistý	163
Dodatek.	
Přívlastkové adverbium	163
XV. Několik přívlastků u substantiva	165—176
A. Pořad v skupinách bez substantiva	166
B. Dva přívlastky při substantivu	167
C. Tři přívlastky při substantivu	175
D. Čtyři přívlastky u substantivu	176
XVI. Rozbor souvislého textu (17a)	177—181
Závěr	183—221
I. Obecné výsledky	185—186
1. Každá poloha má své příčiny	185
2. Povaha přívlastku	185
3. Individuální rozdíly	185
4. Historický vývoj	186
II. Dosavadní zkoumání slovosledu v jazycích indoevropských	187—219
A. Úvod	187
1. Úkol	187
2. Literatura	187
B. Základní otázky	191
1. Povaha slovosledu („volný slovosled“)	191
2. a) Obyčejná a zvláštní poloha	191
b) Slovosled volný a mechanisovaný	193

	Strana
c) Posouzení názorů o poloze obyčejné a zvláštní	194
d) „čestné místo“ a „inverse“	196
e) Důraz	197
f) Specialisující význam	197
3. Dichotomie	197
a) Rozdíl v pevnosti spojení	198
b) Jiné výklady	198
a) ve francouzštině	198
β) v polštině	199
4. Nesourodost poloh a konkurence motivů	200
5. Metodické omyly	200
a) Apriorní schemata	200
b) Příliš široké založení	201
c) Statistika	202
C. Jednotlivé motivy slovosledné	203
1. Poloha determinativní	203
2. Poloha distinktivní	206
3. Poloha sémantémová	206
4. Poloha emocionální (A. Obecně 207 B. Jednotlivé druhy 209)	207
5. a 10. Poloha atrakční (relativní i paralelní)	210
6. Poloha antithematičká	213
7. Poloha konstruktivní	215
8. Poloha parenthetičká	215
9. Poloha limitující	216
10. Poloha paralelně atrakční	216
11. Poloha subsekutivní	216
12. Vlivy rytmu a snahy o libozvuk	217
13. Vlivy biblické řeči	217
14. Některá zájmena zvláštní	217
15. Několik přívlastků u substantiva	219
III. Doslov	220—221
Přídavek:	
I. Poloha přívlastků v Chelčického traktátu „O trojiem lidu“	223—235
II. Poloha přívlastků v „černých myslivcích“ R. Svobodové	237—243
Résumé	245—248
Rejstřík přívlastků	249—256